

Sygn. akt VI ACa 573/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Aldona Wapińska (spr.)

Sędziowie: SA Marcin Łochowski

SO (del.) Tomasz Szanciło

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Męczkowska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa I. C.

przeciwko A. R.

o ochronę dóbr osobistych, zadośćuczynienie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 23 kwietnia 2014 r.

sygn. akt III C 1414/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od I. C. na rzecz A. R. kwotę 1.170 zł (jeden tysiąc sto siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

VI ACa 573/15

UZASADNIENIE

W dniu 14 października 2011 roku I. C. wystąpiła z powództwem przeciwko A. R. o ochronę czci, dobrego imienia i dobrej sławy oraz prywatności. Powódka wniosła o: 1) zakazanie pozwanemu uporczywego nękania jej i osób jej najbliższych, wzbudzając uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszając prywatność przez robienie zdjęć aparatem fotograficznym powódce i jej rodzinie oraz osobom trzecim będącym u powódki bez ich wiedzy i ich zgody; 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 10.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę; 3) zobowiązanie pozwanego, aby w terminie siedmiu dni od daty uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie opublikował w poniedziałkowym wydaniu (...), na stronie pierwszej, w górnym prawym rogu, okolone ramkami, przeproszenie o następującej treści: „Na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga (...) przepraszam M. H., I. C., W. C. za swoje zachowanie, naruszające dobre imię, dobrą sławę i cześć, oświadczam również, iż nie będę wobec wymienionych

osób robił zdjęć aparatem fotograficznym bez ich wiedzy i ich zgody” – podpisane pełnym imieniem i nazwiskiem pozwanego i na jego koszt.

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 maja 2012 roku pozwany wniósł o „odrzuć powództwa jako bezpodstawnego” oraz o odrzucenie pozwu, wskazując, iż analogiczna sprawa toczy się przed Sądem Rejonowym w Otwocku. Na rozprawie w dniu 22 maja 2012 roku pozwany wskazał, iż nie umieścił zdjęcia powódki w internecie – zrobił zdjęcie powódce jak się obnażała i udostępnił to zdjęcie dziennikarzowi (...).

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie oddalił powództwo oraz zasądził od I. C. na rzecz A. R. kwotę 1560 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Obie strony są ze sobą spokrewnione. I. C. wraz z mężem W. C. zamieszkuje na nieruchomości gruntowej zabudowanej domem jednorodzinny, położonej w O. przy ul. (...). Ich syn M. H. zamieszkuje w O. przy ul. (...), na sąsiedniej posesji.

A. R. w 2002 roku na mocy ugody sądowej dotyczącej podziału nieruchomości po zmarłym ojcu nabył własność nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...). Po wybudowaniu na tej nieruchomości domu jednorodzinnego, A. R. wprowadził się na nią w 2008 roku wraz z żoną H. R..

Pomiędzy A. R. a I. C., W. C. oraz M. H. już od 2002 roku istnieje konflikt. A. R. nie akceptował ugody zawartej przed sądem. Uważał ponadto, iż I. C., W. C. i M. H. rozpowiadają nieprawdziwe informacje odnośnie śmierci jego ojca. Zarzucał drugiej stronie m.in.: głośne słuchanie muzyki, strzelanie do niego z wiatrówki, próbę przejechania go samochodem, rzucanie w jego okna kamieniami, nasyłanie na niego różnych instytucji państwowych i samorządowych, próbę umieszczenia go w szpitalu psychiatrycznym.

Po zniszczeniu ogródka w 2011 roku A. R. za namową funkcjonariuszy policji zamontował monitoring na swojej nieruchomości, a także zaczął wykonywać zdjęcia I. C., W. C. oraz M. H. w sytuacjach, w których jego zdaniem istniało zagrożenie dla niego lub jego nieruchomości. Wykonane zdjęcia przekazał m.in. Policji, Straży Miejskiej oraz do Urzędu Miasta O..

I. C., W. C. oraz M. H. zarzucali A. R. nasyłanie na nich różnych instytucji państwowych i samorządowych, grożenie im, wyzywanie ich, nagrywanie ich na własnej posesji oraz robienie im zdjęć bez ich zgody.

W nr (...) wydanym z dnia 13 sierpnia 2011 roku na stronie 7 ukazał się artykuł pt. „(...)”. W artykule tym opisano konflikt między A. R. a M. H. i jego rodzicami. W artykule zostały zamieszczone trzy fotografie.

Na pierwszym zdjęciu umieszczonym w górnym lewym narożniku strony znajduje A. R. wraz z psem. Pod fotografią znajduje się napis „(...)”.

Na drugim zdjęciu umieszczonym w centrum artykułu znajduje się M. H. odwrócony tyłem, ubrany w długie niebieskie spodnie, szarą bluzę z kapturem oraz czerwoną czapkę z daszkiem. Spodnie ma opuszczone do ok. 1/3 wysokości pośladków w taki sposób, iż widoczna jest większa część gołych pośladków. Jego lewa ręka spoczywa na lewym biodrze, w taki sposób, iż dotyka zarówno górnej krawędzi spodni jako i dolnej części bluzy. Jego prawa ręka znajduje się na odsłoniętej części prawego pośladka w pozycji z zagiętymi palcami. Fotografia opatrzona jest podpisem „(...)”. Zdjęcie to stanowi część fotografii wykonanej przez A. R., przekazanej przez niego dziennikarzowi (...).

Na trzecim zdjęciu znajduje się I. C., odwrócona tyłem, ubrana w granatową spódnicę i granatową bluzę. Spódnicę ma opuszczoną w taki sposób, iż w całości widoczna jest biała bielizna. Jej lewa ręka znajduje się z przodu i jest oparta na lewym biodrze. Jej prawa ręka znajduje z tyłu i jest oparta na prawym biodrze. Obie ręce znajdują się w takiej pozycji, iż nie dotykają spódnicy. Fotografia została opatrzona podpisem „(...)”. Zdjęcie to stanowi część fotografii wykonanej przez A. R., przekazanej przez niego dziennikarzowi (...).

W dniu 9 lutego 2011 roku do Urzędu Miasta O. wpłynął wniosek A. R. w sprawie uciążliwej dla środowiska działalności M. H., zamieszkującego na nieruchomości przy ul. (...).

W dniu 22 lipca 2011 roku do Sądu Rejonowego w Otwocku wpłynął pozew I. C. przeciwko A. R. o „obelżywe słowa i groźby (...)”. Powódka wniosła o zasądzenie o pozwanego kwoty 2.000 zł na wskazany cel charytatywny.

Wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2011 roku Sąd Rejonowy w Otwocku w sprawie I C 36/11 z powództwa A. R. przeciwko M. H. m.in. nakazał M. H. wydanie powodowi nieruchomości położonej w O. stanowiącej działkę ew. nr (...) w obrębie (...) objętej KW (...) poprzez usunięcie ogrodzenia wzdłuż granicy z działką ew. nr (...)w obrębie(...) oraz rozebranie usytuowanego w części tej nieruchomości budynku gospodarczego.

Postanowieniem z dnia 18 maja 2012 roku Sąd Rejonowy w Otwocku w sprawie III RNs 19/12 z wniosku M. H. z udziałem A. R. o umieszczenie w szpitali psychiatrycznym oddalił wniosek.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o bezsporne twierdzenia stron, dokumenty przedstawione przez strony w toku postępowania oraz w oparciu o zeznania świadków i stron.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo oparte na podstawie art. 23 i 24 k.c. w związku z art. 448 k.c. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy uznał za nieudowodnione twierdzenia powódki, iż pozwany groził jej popełnieniem przestępstwa utraty zdrowia lub życia oraz dotkliwie ją znieważał, bowiem – w jego ocenie – twierdzenia te nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Sąd nie dał wiary w tym zakresie zeznaniom powódki złożonych w charakterze strony, a także zeznaniom jej męża W. C. oraz jej syna M. H. oraz M. W. – osoby bliskiej M. H.. Zdaniem Sądu I instancji zeznania te są tendencyjne – zarówno powódka i wskazani świadkowie starają się wyłącznie oczernić pozwanego. Tymczasem z zeznań z pozostałych świadków (K. G., R. L., S. P. oraz G. K.), nie wynika, aby dochodziło do sytuacji, w których pozwany groziłby powódce lub aby ją wyzywał. Ponadto Sąd Okręgowy podkreślił także dwie okoliczności istotne dla wiarygodności wskazanych świadków. Po pierwsze – powódkę i wymienionych świadków łączą bliskie więzy rodzinne i towarzyskie. Po drugie - w Sądzie Okręgowym toczą się wręcz tożsame powództwa wytoczone przeciwko A. R. przez W. C. oraz M. H.. Z powyższych względów Sąd uznał zeznania powódki i wymienionych świadków za niewiarygodne, albowiem mieli oni podstawy do jednostronnego oczerniania powoda, a ich zeznania nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym.

W świetle powyższej argumentacji Sąd Okręgowy uznał, iż powódka nie wykazała w toku niniejszego postępowania, aby doszło do naruszenia jej dóbr osobistych na skutek gróźb i zniewag kierowanych pod jej adresem przez pozwanego.

Jako drugi typ zachowania pozwanego, w którym powódka upatrywała naruszenia swoich dóbr osobistych, Sąd Okręgowy wskazał, uporczywe nękanie przez pozwanego objawiające się w robieniu zdjęć aparatem fotograficznym powódce i jej rodzinie oraz znajomym. Pozwany przyznał w toku postępowania, iż rzeczywiście robił zdjęcia powódce i jej rodzinie, jednak – jego zdaniem – tylko w ten sposób mógł się bronić przed atakami na własną osobę i na własną nieruchomość. Przyznał zatem także, iż poprzez swoje zachowanie naruszał dobra osobiste powódki w postaci prawa do prywatności.

Powołując się na treść art. 24 § 1 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, iż z jego treści wynika jednoznacznie, iż ochrona dóbr osobistych przysługuje jedynie przed działaniem bezprawnym. Przesłanka bezprawności działania jest konieczną do udzielenia ochrony o charakterze niemajątkowym. Jest ona ujmowana jest w prawie cywilnym szeroko. Przyjmuje się mianowicie, że bezprawne jest każde działanie sprzeczne z normami prawnymi, a nawet z porządkiem prawnym oraz z zasadami współżycia społecznego. Jak wskazał, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 października 1989 roku, II CR 419/89 za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających je. Do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się: 1) działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, 2) wykonywanie prawa podmiotowego, 3) zgodę pokrzywdzonego (ale z zastrzeżeniem uchylenia jej skuteczności

w niektórych przypadkach) oraz 4) działanie w obronie uzasadnionego interesu. W art. 24 § 1 k.c. ustawodawca wprowadził zasadę domniemania bezprawności, w związku z czym to pozwany w procesie o ochronę dóbr osobistych ma obowiązek wykazania istnienia okoliczności usprawiedliwiających to działanie, a więc wyłączających bezprawność.

Oceniając zgłoszone roszczenie Sąd Okręgowy wskazał, że w kontekście bezspornego naruszenia dóbr osobistych powódki – szeroko pojmowanego prawa do prywatności, pozwany w niniejszym postępowaniu co do zasady wykazał, iż jego działaniu nie można przypisać znamienia bezprawności, albowiem działał on w obronie uzasadnionego interesu w postaci zapewnienia ochrony własnej osobie i własnemu majątkowi.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie ulega bowiem wątpliwości, iż pomiędzy I. C., W. C. oraz M. H. z jednej strony, a A. R. z drugiej strony, istnieje wieloletni rodzinny konflikt, którego początki sięgają roku 2002 roku, kiedy to doszło do podziału nieruchomości po zmarłym ojcu A. R.. W 2008 roku pozwany zamieszkał w bezpośrednim sąsiedztwie powódki, jej męża i syna. I od tego czasu pomiędzy pozwanym a rodziną powódki zaognił się konflikt. Strony „nasyłały” na siebie nawzajem różne służby państwowe i samorządowe oraz kierowały różnego rodzaju oskarżenia wobec siebie nawzajem. Jak wynika ze zbieżnych twierdzeń stron, wielokrotnie musiała interweniować policja i straż miejska, a pomiędzy stronami toczyło się i toczy wiele postępowań sądowych, w tym karnych, wykroczeniowych i cywilnych. Pozwany co prawda nie przedstawił w toku niniejszego postępowania żadnego prawomocnego wyroku karnego czy wykroczeniowego, na mocy którego Sąd mógłby jednoznacznie stwierdzić sprawstwo konkretnych osób, jednakże w ocenie Sądu Okręgowego nie ulegało wątpliwości, iż doszło m.in. do zniszczenia jego ogródka oraz do zniszczenia szyby w jego domu. Obie te okoliczności nie zostały ponadto bezpośrednio zakwestionowane przez stronę powodową.

Biorąc pod uwagę wyżej wymienione okoliczności, w ocenie Sądu Okręgowego, nie można było uznać, iż działanie pozwanego przejawiające się w zainstalowaniu monitoringu na własnej nieruchomości oraz wykonywaniu zdjęć aparatem fotograficznym powódce i jej rodzinie oraz znajomym, było bezprawne i nieproporcjonalne do zaistniałej sytuacji. Pozwany przyznał ponadto, iż wykonane zdjęcia przekazywał m.in. Policji, Straży Miejskiej czy Urzędowi Miasta O., w związku z podejrzeniem np. zatruwania środowiska czy popełniania wykroczeń przez powódkę i jej rodzinę. Nie sposób zatem – zdaniem Sądu pierwszej instancji – uznać, iż takie działania pozwanego wypełniało znamię bezprawności.

Powódka wskazała, iż pozwany wykonywał przedmiotowe zdjęcia ciągle i najczęściej z ukrycia. Sąd Okręgowy w tej materii nie dał wiary zeznaniom powódki, W. C. i M. H. z analogicznych względów, jak też odnośnie okoliczności groźenia i wyzywania powódki przez pozwanego, co wyjaśniono wyżej. W związku z tym Sąd Okręgowy posiłkując się art. 6 k.c. uznał tę okoliczność za nieudowodnioną przez stronę powodową.

Sąd pierwszej instancji podkreślił również, iż powódka w trakcie postępowania podniosła, iż pozwany rozpowszechniał zdjęcia jej i jej rodziny wśród społeczności lokalnej. Jednakże, wbrew ciężarowi dowodu wynikającego z art. 6 k.c. nie przejawiała inicjatywy dowodowej w celu wykazania tej okoliczności. Z zeznań powódki i powołanych świadków nie wynikało np., jakie dokładnie zdjęcia powódki i jej rodziny były rozpowszechniane wśród mieszkańców O.. Same ogólne stwierdzenie, iż pozwany wykonywał i rozpowszechniał fotografie powódki i jej rodziny są niewystarczające do stwierdzenia przez Sąd, iż doszło do naruszenia jej dóbr osobistych, albowiem nie można ustalić dokładnego działania pozwanego, tzn. przez rozpowszechnianie jakich fotografii naruszyć miał dobra osobiste powódki.

Odnosząc się do głównego zarzutu powódki dotyczącego umieszczenia jej zdjęcia i zdjęcia jej syna w (...), Sąd Okręgowy uznał, iż pozwany nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powódki z tego tytułu. Zgodnie bowiem z art. 38 ust. 1 ustawy Prawo prasowe odpowiedzialność cywilną za naruszenie prawa spowodowane opublikowaniem materiału prasowego ponoszą autor, redaktor lub inna osoba, którzy spowodowali opublikowanie tego materiału; nie wyłącza to odpowiedzialności wydawcy. W zakresie odpowiedzialności majątkowej odpowiedzialność tych osób jest solidarna. Pozwany co prawda przyznał, iż przekazał dziennikarzowi (...) oba opublikowane zdjęcia, ale nie sposób w ten sposób przypisać mu skutku w postaci ewentualnego naruszenia dóbr osobistych powódki. Pozwany nie jest bowiem ani autorem przedmiotowego artykułu, ani tym bardziej redaktorem tego czasopisma. Nie można także uznać go za osobę, która spowodowała opublikowanie materiału prasowego,

albowiem za taką osobę, można uznać wyłącznie osobę, która ma pewne kompetencje w redakcji umożliwiające jej opublikowanie tego artykułu.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż zdjęcia przekazane przez pozwanego dziennikarzowi zostały przerobione – wycentrowano i powiększono postać powódki i jej syna. Brak było jednakże jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, że takich zabiegów dopuścił się pozwany. W związku z powyższym – w ocenie tego Sądu – brak było podstaw do uznania, że pozwany naruszył dobra osobiste powódki poprzez publikację zdjęć w (...).

Zdaniem Sądu Okręgowego brak było jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, iż doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki przez pozwanego poprzez zamieszczenie nieprzychylnych komentarzy w internecie po przedmiotowej publikacji. Powódka bowiem w żadnej mierze nie wykazała, aby autorem nieprzychylnych komentarzy był pozwany. Nawet podpisywanie wypowiedzi w internecie imieniem i nazwiskiem pozwanego nie przesądza o tym, iż dany wpis został przez niego dokonany, zwłaszcza w świetle zeznań świadka S. P., który wskazał, iż „M. H. chwalił się mu, że on sam dokonywał wpisów pod artykułem w internecie pod różnymi nickami”.

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż o ile można było twierdzić, że pozwany przekazując powołane zdjęcia dziennikarzowi – z oczywistą w takiej sytuacji świadomością, iż mogą zostać wykorzystane w publikacji prasowej – naruszył dobra osobiste powódki w postaci prawa do wizerunku czy prawa do prywatności, to nie sposób przypisać mu w związku z takim działaniem bezprawności, w szczególności łącząc ją z wykonaniem zdjęć. Na obu zdjęciach uwidocznione zostały odsłonięte części ciała, których publiczne pokazywanie innym osobom jest powszechnie uznawane za obraźliwe – a co za tym idzie, pokazywanie tych części ciała może naruszać dobra osobiste innych osób. Ponadto, osoba taka może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za wykroczenie. A zatem udokumentowanie przez pozwanego naruszenia jego dóbr osobistych w postaci np. prawa do czci, a także udokumentowanie ewentualnego wykroczenia, nie może zostać uznane za bezprawne działanie w rozumieniu art. 24 k.c., nawet jeżeli dochodzi do naruszenia przez to prawa do wizerunku innej osoby.

Odwołując się do doświadczenia życiowego, w ocenie Sądu pierwszej instancji, nie sposób uznać, aby w przypadku obu spornych zdjęć doszło do „przypadkowego” zsunienia się dolnych części garderoby, jak to stara się w pozwie sugerować powódka. Biorąc pod uwagę ówczesny konflikt pomiędzy stronami, ułożenie rąk na obu fotografiach (sugerujące, iż dana osoba nie ma zamiaru niezwłocznego podciągnięcia dolnej części garderoby) oraz sam fakt, iż takie zdjęcie zostało wykonane (co świadczy, iż obie strony się miały ze sobą kontakt wzrokowy tuż przed chwilą wykonania zdjęcia), zdaniem Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, iż zarówno powódka, jak i jej syn mieli zamiar pokazać odsłoniętą część ciała pozwanemu.

Niezależnie od powyższego, nawet w przypadku przyjęcia, iż zachowaniu pozwanemu w postaci wykonywania zdjęć powódce czy przekazaniu ich dziennikarzowi należy przypisać zanię bezprawności, to zdaniem Sądu Okręgowego, brak było podstaw do uwzględnienia żądań powódki. Po pierwsze - jak wynika ze zgodnych twierdzeń stron – pozwany w maju - czerwcu 2013 roku sprzedał nieruchomość w O. przy ul. (...) i wyprowadził się. Obecnie zamieszkuje w L./k. M.. W ocenie Sądu pierwszej instancji do uzyskania wyroku uwzględniającego żądanie zakazania naruszeń powódka powinna wykazać, że istnieje realna obawa dalszych naruszeń konkretnego dobra osobistego (wykazanie realności obawy zagrożenia naruszenia dóbr osobistych w przyszłości). Gdy taka obawa nie występuje, żądanie zaniechania działań naruszających dobra osobiste nie zasługuje na uwzględnienie. Dlatego też Sąd Okręgowy żądanie powódki w tym zakresie oddalił uznając, że nie wykazała ona, aby po wyprowadzce pozwanego istniała realna obawa naruszenia jej dóbr osobistych przez pozwanego w taki sposób.

Odnosząc się natomiast do żądania zasądzenia od pozwanego kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę, Sąd pierwszej instancji wskazał, iż powódka w żadnej mierze nie wykazała w sposób wiarygodny zakresu swojego pokrzywdzenia, ani związku przyczynowego pomiędzy działaniami pozwanego a własnymi kłopotami zdrowotnymi. Sąd ten podkreślił, że stwierdzenie takiego związku przyczynowego wymaga wiadomości specjalnych z zakresu medycyny, a co za tym idzie zgłoszenia w postępowaniu sądowym wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii właściwego biegłego. Nie może natomiast opinii sądowej zastąpić opinia prywatna sporządzona na rzecz jednej

ze stron postępowania. W zakresie krzywdy związanej z przeżyciami psychicznymi powódka co do zasady nie wykazała obiektywnego zakresu pokrzywdzenia, ujemnych skutków w jej życiu w społeczności lokalnej, czy w ramach rodziny. Uwzględniając ponadto kontekst dokonywanych naruszeń dóbr osobistych w postaci prywatności czy wizerunku, towarzyszący temu konflikt pomiędzy stronami, zachowania również ze strony rodziny powódki, które mogły godzić w dobra osobiste pozwanego, w takich okolicznościach sprawy nie sposób było uznać, że zaistniały podstawy do przyznania zadośćuczynienia. W związku z tym, także to żądanie powódki nie podlegało uwzględnieniu.

Sąd Okręgowy uznał również, iż brak jest podstaw do uwzględnienia roszczenia o opublikowanie przez pozwanego właściwego oświadczenia w gazecie lokalnej, w którym przeprosza on powódkę, jej męża i syna, skoro oświadczenie takie obejmuje osoby, które nie były stronami niniejszego postępowania (W. C., M. H.). Natomiast co do osoby powódki – domagała się ona przeproszenia za „zachowanie naruszające dobre imię, dobrą sławę i cześć”, których nie można było przypisać pozwanemu. W przypadku stwierdzenia bezprawności działań pozwanego poprzez fotografowanie osoby powódki, czy przekazaniu jej zdjęcia dziennikarzowi bez jej zgody, można mówić wyłącznie co najwyżej o naruszeniu jej prawa do prywatności czy wizerunku, a nie dobrego imienia, dobrej sławy czy czci. Sąd podkreślił, iż jest związany żądaniem i wprawdzie ma ograniczoną możliwość redagowania oświadczeń, które mają zostać opublikowane, jednakże nie może samodzielnie w takim oświadczeniu uwzględniać rodzaju dóbr osobistych, które nie zostały wskazane przez powódkę w żądaniu opisanym w pozwie. Tym samym również to roszczenie nie zasługiwało – w ocenie Sądu pierwszej instancji – na uwzględnienie.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1560 zł, na która to kwotę złożyły się koszty zastępstwa prawnego – 1200 zł liczone od wartości przedmiotu sporu oraz 360 zł z tytułu roszczeń niemajątkowych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego prowadzącego do sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią tegoż źródła dowodowego, a polegające na:

- bezpodstawnym przyjęciu, że pomimo naruszenia dobra osobistego powódki w postaci czci i prywatności poprzez robienie zdjęć przez pozwanego bez jej zgody, dostarczanie zdjęć do gazety również bez jej zgody powództwo nie zasługuje na uwzględnienie natomiast Sąd w tym zakresie dał wiarę pozwanemu i nie dostrzegł jego oczywistego bijącego w oczy zawinięcia w postaci bezprawności takiego działania,

- nieprawidłowym przyjęciu, że powódka pomimo żądania w pozwie ochrony prawnej oraz wskazująca na naruszenie prywatności nie podnosiła, że zostało naruszone jej życie prywatne, podczas gdy tak w pozwie wszczynającym proces (już sam nagłówek pozwu) powódka zarzuca naruszenie dobra osobistego w postaci prywatności, tak też dowodziła w sprawie oraz takie żądanie przedstawiła w mowie końcowej;

- odmowie przyznania wiary zeznaniom świadków w postaci M. W., W. C., M. H. K. G. wobec uznania, że niniejsze zeznania nie są wiarygodne w tym zakresie,

- odmowie przyznania wiary zeznaniom świadków M. W., W. C., M. H. K. G., pomimo braku ich wewnętrznej sprzeczności i spójności z zeznaniami samego pozwanego przyznającego robienie zdjęć powódce bez jej zgody,

- przyjęciu, że informacje przedstawiane przez pozwanego o zniszczeniu ogrodu, dotyczą przedmiotu tej sprawy, podczas gdy mogą dotyczyć jedynie M. H. sąsiada powódki, a ponadto rzekome zarzuty karne w tym zakresie są bezpodstawne, gdyż M. H. został uniewinniony w tej sprawie, co stoi w sprzeczności z zeznaniami pozwanego i dowodami, w postaci dokumentów na które powołuje się Sąd I instancji,

- przyjęciu, że pozwany naruszył życie prywatne powódki, ale powódka nie podnosiła i nie żądała ochrony w tym zakresie i nie uczyniła takiej podstawy faktycznej roszczenia, podczas gdy co innego wynika z samej treści pozwu, z zeznań świadka M. W., W. C., M. H. K. G. jak i samej powódki oraz z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy;

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie zasady bezpośredniości postępowania dowodowego, tj. treści art. 235 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegający na dokonaniu ustaleń w oparciu o zeznania samego pozwanego złożone w postępowaniu, a nie w oparciu o dokumenty jak wyroki i inne dokumenty urzędowe z których brak jest przypisania jakiegokolwiek zawinienia tak samej powódki, jak i świadka M. H., gdzie Sąd dowolnie miesza fakty obciążające tegoż świadka ze sprawą powódki, podczas gdy działania osobiste świadka nie powinny wpływać na ocenę tegoż powództwa,

b) art. 229 k.p.c. poprzez uznanie faktu uznania robienia zdjęć powódce przez pozwanego bez jej zgody za przyznany przez stronę przeciwną, a przez to nie wymagający dowodu, podczas gdy przyznanie to nie budzi wątpliwości a jednocześnie wskazuje na fakt bezprawnego działania pozwanego, ale Sąd nie podejmuje w tym zakresie prawidłowej interpretacji przepisów prawa procesowego;

c) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, z naruszeniem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego oraz brak wszechstronnego rozważenia całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, co manifestuje się w szczególności bezzasadną konstatacją, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż zachowanie pozwanego nie było bezprawne - pomimo istnienia dowodów świadczących o jego winie jak brak zgody na robienie zdjęć przez powódkę - nosi znamiona bezprawności, chociaż Sąd uznał, że naruszenie życia prywatnego miało miejsce, ale nie wyciągnął z tego ustalenia prawidłowych wniosków;

d) art. 231 k.p.c. przez przyjęcie faktu, iż pozwany nie miał zgody na robienie zdjęć powódce za ustalony, ale pominięciu z tej podstawy bezprawności pozwanego,

e) art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powódka wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne, iż jej roszczenie zasługuje na ochronę poprzez naruszenie życia prywatnego, podczas gdy jednocześnie błędnie ustalił, iż powódka nie wносиła o ochronę prywatności

f) art. 232 w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z 6 k.c. i art. 24 k.c. poprzez przyjęcie, że: pozwany wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi, iż jego zachowanie nie było bezprawne, podczas gdy pozwany przedstawił jedynie niespójne fakty w tym, iż zachowanie sąsiadów (w szczególności M. H. jest naganne), podczas gdy z faktu tego nie można wywodzić skutków dla tej sprawy i dotyczącej samej powódki co czyni skutki nieprawdziwe, gdyż nie dotyczą stron procesu;

g) art. 233 § 1 i 2 i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowód przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na pełnym pominięciu dla oceny bezprawnego zachowania pozwanego jak i faktu, iż pozwany nie przedstawił żadnego dowodu, iż jego działanie nie było bezprawne, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, zarówno na etapie subsumcji, jak i wyrokowania, że roszczenie powódki nie zostało udowodnione,

h) rażące naruszenie przepisów postępowania, w szczególności art. 233 k.p.c. polegające na całkowicie błędnej ocenie materiału dowodowego

i) art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych, w sposób sprzeczny zasadami logiki i doświadczenia życiowego, które skutkowało stwierdzeniem, iż rozmiar krzywdy powódki uczyniony naruszeniem jej prywatności przez pozwanego nie ma wpływu na zasadność roszczenia w przedmiocie przyznania zadośćuczynienia,

j) art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych, w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, które skutkowało stwierdzeniem, iż fakt długotrwałego wykonywania zdjęć powódce

i tym samym naruszania jej prywatności przez pozwanego pozostaje bez wpływu na rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy.

2. Naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 23 k.c. poprzez niewłaściwą interpretację i zastosowanie prowadzące do uznania, że pozwany swym notorycznym robieniem zdjęć powódce nie naruszył dóbr osobistych powódki oraz art. 24 k.c. poprzez jego niezastosowanie i oddalenie powództwa.

b) art. 5 k.c. przez jego pominięcie w ustalonym w sprawie stanie faktycznym, podczas gdy działanie pozwanego polegające na robieniu zdjęć powódce bez jej zgody stanowi czynienie ze swego prawa użytku, który jest sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa oraz z zasadami współżycia społecznego, a przez to nie powinno być przez sąd uważane za wykonywanie prawa przez pozwanego oraz nie powinno korzystać z ochrony, poprzez braku uznania jakichkolwiek podstaw do ochrony dóbr osobistych powódki

c) art. 6 k.c. w zw. z art. 24 § 1 zd. 1 k.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, prowadzące do nieuprawnionej konstatacji, że powódka nie udowodniła bezprawności działania pozwanego pomimo, że wymowa zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do wniosku zgoła odmiennego i zgodnie prawidłową interpretacją przepisów na gruncie art. 24 k.c. obowiązuje domniemanie bezprawności naruszenia dobra osobistego który to ciężar dowodowy spoczywa na pozwanym a nie na powódce

d) art. 24 kc. w zw. z art. 361 § 1 i § 2 k.c., poprzez błąd subsumcji, polegający na nietrafnym przyjęciu, że postępowanie pozwanego, które w świetle wymowy materiału dowodowego było oczywiście niesłuszne, a następnie naruszające życie prywatne powódki, nie nosi znamion bezprawności i nie może być postrzegane jako źródło szkody niemajątkowej doznanej przez powódkę.

e) art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. poprzez przyjęcie, iż w realiach rozpoznawanej sprawy nie istniały przesłanki do zasądzenia na rzecz powódki kwoty 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

f) art. 23 k.c. poprzez przyjęcie, iż pozwany nie naruszył dobra osobistego strony powodowej podlegającej ochronie wniesionym powództwem, podczas gdy katalog dóbr ochrony jest otwarty i powódka wniosła pozew o ochronę czci, dobrego imienia i dobrej sławy oraz prywatności;

3. zarzut faktyczny - polegający na niezgodności ustaleń faktycznych sądu z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez ustalenie, że powódka udowodniła podstawę faktyczną swojego roszczenia, ale nie podniosła naruszenia prywatności i nie żądała takiej ochrony podczas gdy powódka wносиła żądanie ochrony prywatności co należało już zauważyć w pierwszym zdaniu złożonego pozwu;

4. błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie faktu, że strony pozostają w konflikcie i wzajemnie naruszają swoje dobra osobiste co może być podstawą oddalenia powództwa, albowiem nie istnieje zasada kompensaty wzajemnego naruszenia dóbr osobistych i taka podstawa nie może być przyczyną oddalenia powództwa o ochronę dóbr osobistych jak postąpił w danej sprawie Sąd opisując przeróżne informacje z życia stosunków sąsiedzkich, które nie dotyczą bezpośrednio powódki. Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosil o jej oddalenie oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, bowiem dokonana przez Sąd Okręgowy ocena dowodów i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne oraz ich ocena prawna są prawidłowe.

Zdaniem Sądu drugiej instancji całkowicie chybiony jest podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, a zatem – jak podkreśla się w orzecznictwie – z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności – por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1966 r., II CR 423/66, OSNPG 1967, nr 5–6, poz. 21; uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 11 lipca 2002 r., IV CKN 1218/00, LEX nr 80266; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1256/00, LEX nr 80267).

W literaturze przyjmuje się, że moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Innymi słowy – moc dowodowa to przekonanie sądu, jakie uzyskał po przeprowadzeniu dowodu o istnieniu lub nieistnieniu określonego faktu, którego dowód dotyczył (zob. wyrok SA w Gdańsku z dnia 5 maja 2009 r., I ACa 111/09, Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 2009, nr 1, poz. 58, wyrok SA w Poznaniu z dnia 22 grudnia 2005 r., I ACa 540/05, Lex nr 186125). Taka ocena obejmuje wskazanie, które z faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zaistniały, bądź nie zaistniały.

Wiarygodność decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę (por. Jakubecki Andrzej (red.), Bodio Joanna, Demendecki Tomasz, Marcewicz Olimpia, Telenga Przemysław, Wójcik Mariusz P.: Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do art. 233 Kodeksu postępowania cywilnego, LEX/el., 2012, nr 135627). Ocena wiarygodności dowodu odnosi się zatem do źródła informacji (środka dowodowego). Dokonując oceny sąd określa, czy środek dowodowy z uwagi na jego cechy indywidualne i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę. Podstawą selekcji dowodów jest zatem ich wiarygodność. Natomiast kryteriami oceny wiarygodności są doświadczenie życiowe, inne źródła wiedzy, poprawność logiczna, prawdopodobieństwo wersji. W orzecznictwie podkreślono, że "Ramy swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1) wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego" (zob. wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, Lex nr 41437, wyrok SA w Szczecinie z dnia 17 września 2008 r., I ACa 1195/06, Lex nr 516569; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 15 lutego 2000 r., III CKN 1049/99, LEX nr 51627; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1097/00, LEX nr 52624; uzasadnienie wyroku SN z dnia 29 września 2000 r., V CKN 94/00, LEX nr 52589; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00, LEX nr 52544; uzasadnienie wyroku SN z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 859/00, LEX nr 53923; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, LEX nr 55499; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273; J. Klich-Rump, Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia sądowego w procesie cywilnym, Warszawa 1977, s. 135).

Dopuszczenie się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd może polegać albo na przekroczeniu granic swobody oceny wyznaczonej logiką, doświadczeniem, zasadami nauki albo też na niedokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważenia materiału sprawy. W tym drugim przypadku wyciągnięte przez sąd wnioski mogą być logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, jednakże sąd czyni je w oparciu o część materiału dowodowego, a pozostałą część tego materiału, która pozwoliłaby na wyciągnięcie innych wniosków, pomija. Swobodna ocena dowodów rozumiana jak wyżej jest prawem sądu orzekającego – stąd kontrola prawidłowości tej oceny dokonywana przez sąd odwoławczy musi być z reguły ostrożna, pamiętać bowiem należy o tym, iż sąd odwoławczy w tym zakresie dokonuje prawidłowości oceny dowodów, których sam nie przeprowadził (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 2012-10-03, I ACa 435/12, LEX nr 1223148)

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga zatem wykazania, że sąd pierwszej instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 2012-10-12, I ACa 209/12, LEX nr 1223145). Jeżeli bowiem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 2012-09-19, I ACa 568/12, LEX nr 1223461). Prawidłowe zarzucenie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga więc wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżący upatruje wadliwą jego ocenę.

W sprawie niniejszej zarzuty powódki naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku są bezzasadne, albowiem w tym zakresie stanowią jedynie polemikę ze stanowiskiem przyjętym przez Sąd pierwszej instancji. Treść zarzutów i ich rozwinięcie w uzasadnieniu apelacji świadczą jedynie o przekonaniu strony o innej, niż przyjął Sąd, doniosłości dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu. Powódka stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wskazała bowiem, jakie to zasady doświadczenia życiowego czy logicznego rozumowania naruszył Sąd. Zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. nie może być zatem uznany za zasadny.

Opierając się na prawidłowo dokonanych ustaleniach faktycznych sąd pierwszej instancji dokonał również prawidłowej ich subsumpcji uznając, że ustalone fakty nie dawały podstaw do formułowania twierdzenia o naruszeniu dóbr osobistych powoda. Przepis art. 24 k.c. uzależnia ochronę dóbr osobistych od spełnienia dwóch przesłanek: stwierdzenia stanu zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego oraz bezprawności zachowania. Bezprawne jest każde działanie sprzeczne z normami prawnymi, a także z porządkiem prawnym oraz z zasadami współzycia społecznego. Wśród okoliczności wyłączających bezprawność działania wymienia się innymi działanie w ramach porządku prawnego, wykonywanie prawa podmiotowego oraz działanie podjęte w obronie uzasadnionego interesu społecznego lub prywatnego. Również w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że o bezprawności działania godzącego w dobro osobiste nie można mówić, gdy określone zachowanie mieści się w ramach porządku prawnego, czyli jest dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa oraz gdy działanie polega na wykonywaniu prawa podmiotowego, bądź na obronie uzasadnionego interesu prywatnego lub publicznego. Ocena naruszenia dobra osobistego nie może się opierać na indywidualnej wrażliwości powoda, lecz musi uwzględniać również kryteria obiektywne, w tym także odczucia szerszego grona uczestników oraz powszechnie przyjmowane i zasługujące na akceptację normy postępowania.

Prawidłowe rozpoznanie roszczenia o ochronę dóbr osobistych wymaga przede wszystkim ustalenia i dokonania oceny, czy i jakie dobro osobiste żądającego ochrony zostało naruszone, a w dalszej kolejności stwierdzenia bezprawności działania sprawcy bądź też wystąpienia okoliczności bezprawność tę wyłączających. Na dochodzącym ochrony (powódce) – zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c. – ciąży obowiązek wykazania faktu naruszenia lub zagrożenia jego dobra osobistego, zaś na pozwanym ciężar wykazania braku bezprawności.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew twierdzeniom powódki, Sąd I instancji nie kwestionował istnienia dobra osobistego w postaci prawa do prywatności, a jedynie wskazał że powódka nie żądała przeprosin za jego naruszenie, a ponadto pozwany skutecznie wykazał, iż jego działanie nie miało cech bezprawności. Pozwany miał bowiem prawo do zainstalowania na swojej nieruchomości monitoringu, a także do robienia zdjęć powódce i jej rodzinie, w sytuacji, gdy ich zachowanie zagrażało bezpieczeństwu jego lub jego majątku. Z materiału dowodowego wprost wynika, iż pozwany wykonywał powyższe czynności celem udokumentowania działań powódki i jej rodziny, a następnie przekazania ich odpowiednim służbom np. policji.

Nie sposób również uznać, iż pozwany dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powódki poprzez umieszczenie jej zdjęć w artykule prasowym, który ukazał się w (...). Pozwany wprawdzie nie zaprzeczył, że przekazał dziennikarzowi

zdjęcia powódki, jednak nie jest on ani autorem przedmiotowego artykułu, ani redaktorem naczelnym powyższej gazety, zaś w świetle art. 38 ust. 1 prawa prasowego, jedynie powyższe osoby mogą ponosić odpowiedzialność za ewentualne naruszenie dóbr osobistych osób trzecich. W tym kontekście, tj. przekazania przez pozwanego zdjęcia powódki redaktorowi gazety, można by mówić jedynie o naruszeniu dobra osobistego powódki w postaci wizerunku, tymczasem powódka nie występowała z roszczeniem o ochronę tego konkretnie wskazanego dobra.

Odnośnie zaś żądania zaprzestania dalszego naruszania dóbr osobistych powódki podkreślić należy, iż żądanie zaniechania naruszenia sfery chronionej prawem osobistym obejmuje zaniechanie zagrożeń dobra osobistego (art. 24 § 1 k.c.) oraz zaniechanie dalszych naruszeń (art. 24 § 1 zd. 1 w zw. z art. 24 § 1 zd. 2 k.c.). W doktrynie wskazuje się zgodnie, że dodatkową przesłanką tego roszczenia jest istnienie uzasadnionej obawy dalszych naruszeń. Tymczasem, jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwany w połowie 2013 r sprzedał swoją nieruchomość położoną w sąsiedztwie powódki i wyprowadził się do L. w woj. (...), brak jest zatem podstaw do uznania, iż istnienie realna obawa dokonywania przez niego dalszych naruszeń dóbr osobistych powódki.

Konsekwencją oddalenia roszczeń niemajątkowych powódki jest oddalenie roszczenia o zadośćuczynienie, jako nie mającego uzasadnionych podstaw. Zgodnie bowiem z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny. Mając zatem na uwadze, iż w ocenie Sądu nie doszło do naruszenia przez pozwanego dóbr osobistych powódki w postaci czci i dobrego imienia, zaś co do naruszenia prywatności powódki zachowanie pozwanego pozbawione było cechy bezprawności, zaś o ochronę wizerunku powódka nie wносиła – brak było podstaw do przyznania jej z tego tytułu zadośćuczynienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu (kosztach zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu apelacyjnym) Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 6 pkt 4, § 11 pkt 2 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.